

Legea nr. _____
din _____

privind măsuri reparatorii pentru proprietarii deposedați de inventarul agricol și de terenuri agricole și forestiere, în perioada 1945 – 1989

Parlamentul României adoptă prezenta lege.

CAPITOLUL I
DISPOZIȚII GENERALE

Art. 1. Persoanele fizice cărora, în cadrul acțiunii de colectivizare a agriculturii sau altor acțiuni abuzive întreprinse de autorități în perioada 1945–1989, li s-a preluat inventarul agricol (animale de muncă și de producție, car, căruță, plug, grapă, semănătoare, prășitoare, cositoare, tractor, batoză, barcă, alte utilaje agricole, de pescuit și altele asemenea) și terenul agricol și forestier, respectiv moștenitorii lor legali, au dreptul la acordarea de măsuri reparatorii, în condițiile prezentei legi.

Art.2. - (1) Măsurile reparatorii se acordă prin despăgubiri în echivalent.

(2) Măsurile reparatorii prin despăgubiri în echivalent constau în compensarea contravalorii inventarului agricol și a nefolosirii terenului agricol și forestier de către persoanele fizice prevăzute la art. 1.

(3) Contravaloarea corespunzătoare prevederilor alin. (2) se acordă prin una din modalitățile de despăgubire, după cum urmează:

- a) cota parte la cumpărarea de utilaje, instalații și unelte;
- b) cupoane agricole;
- c) despăgubiri bănești.

Art. 3. Valoarea inventarului agricol preluat se stabilește prin echivalare la valoarea de piață, conform normelor metodologice de aplicare a prezentei legi.

Art. 4. - (1) Valoarea despăgubirii pentru nefolosirea terenului agricol și forestier preluat se stabilește prin echivalare cu arenda medie actuală aferentă categoriei de folosință a terenului, corespunzător suprafeței și perioadei de la preluare până la retrocedare, conform normelor metodologice de aplicare a prezentei legi. Pentru cei cărora nu li s-au retrocedat terenurile, perioada se calculează de la data preluării până la data depunerii cererii de despăgubire.

(2) Suprafața maximă de teren pentru care se acordă măsuri reparatorii este de 50 ha pentru terenurile agricole și 10 ha pentru terenurile forestiere.

CAPITOLUL II

PROCEDURI DE DESPĂGUBIRE

Art. 5. În termen de 90 de zile de la intrarea în vigoare a prezentei legi, Ministerul Agriculturii, Pădurilor și Apelor va elabora și publica în Monitorul Oficial normele metodologice de aplicare ce vor conține:

- a) metodele de stabilire a valorii despăgubirilor și modalitățile de decontare a cotei părți către furnizorii utilajelor, instalațiilor și uneltelor cumpărate în contul despăgubirilor;
- b) metodele de stabilire a valorii despăgubirilor și modalitățile de atribuire a cupoanelor agricole sau de plată a despăgubirilor bănești.

Art. 6. - (1) Cererea de despăgubire cuprinde:

- a) numele și prenumele persoanei solicitante și domiciliul acesteia;
- b) calitatea de titular sau de moștenitor al dreptului de proprietate asupra inventarului agricol și/sau asupra terenurilor pentru care se solicită măsuri reparatorii;
- c) componența inventarului agricol preluat și specificarea suprafețelor de teren;
- d) opțiunea persoanei solicitante cu privire la modalitatea de despăgubire potrivit art. 2, alin. (3), cunoscând dispozițiile art. 11.

(2) La cerere se anexează:

- a) copie legalizată după actul doveditor al proprietății, inclusiv - dacă există - adeverința de punere în posesie eliberată în baza Legii nr. 18/1991, republicată, și/sau Legea nr. 1/2000;
- b) copie legalizată după actul de preluare a inventarului agricol, respectiv a terenurilor;
- c) dovada calității de moștenitor, dacă este cazul;
- d) declaratie pe proprie răspundere privind stadiul în care se află procedura de reconstituire a dreptului de proprietate asupra terenurilor.

(3) Prin excepție de la prevederile alin. (2), în cazul în care persoana solicitantă prezintă dovezi că deși a solicitat acte care să ateste existența dreptului la măsuri reparatorii de la instituțiile abilitate, aceste acte nu se mai regăsesc fizic, la cerere se anexează declarațiile a cel puțin doi martori care au cunoștință directă despre preluarea bunurilor ce fac obiectul prezentei legi, date în fața notarului public, sub sănătunea art. 292 Cod Penal.

(4) Persoana solicitantă depune cererea de despăgubire la primăria localității unde a avut loc preluarea inventarului agricol, respectiv unde se află terenul obiect al cererii, în termen de doi ani de la data intrării în vigoare a legii.

(5) După expirarea termenului de doi ani stabilit pentru depunerea cererii, intervine decăderea din dreptul de a mai pretinde în instanță acordarea măsurilor reparatorii prevăzute de prezenta lege.

Art. 7. - (1) În scopul stabilirii măsurilor reparatorii, în fiecare comună, oraș sau municipiu se constituie, prin Ordinul Prefectului, o comisie specială condusă de primar.

(2) Procedura de constituire și modul de funcționare a comisiilor se stabilesc prin Hotărâre a Guvernului, în termen de 15 zile de la intrarea în vigoare a prezentei legi.

(3) Cererea de despăgubire face dovada deplină în fața oricărora autorități, persoane fizice sau juridice, a respectării termenului prevăzut la art. 6, alin. (4).

Art. 8. - (1) În termen de 60 de zile de la înregistrarea cererii de despăgubire întocmite conform art. 6, alin. (1) – (3), dar nu mai devreme de 60 de zile de la publicarea normelor metodologice, comisiile special constituite în cadrul primăriilor sunt obligate să emite o hotărâre asupra cererii de despăgubire în care se specifică valoarea aprobată a despăgubirii, separat pentru inventarul agricol și teren, precum și opțiunea persoanei solicitante cu privire la modalitatea de despăgubire potrivit art. 2. Pentru clarificări, comisia poate invita la dezbatările sale pe titularul cererii de despăgubire.

(2) Hotărârea se afișează la primărie în termen de cel mult cinci zile de la data adoptării, pe o perioadă de cinci zile, timp în care poate fi contestată de orice persoană. În absența oricărei contestații, hotărârea comisiei rămâne definitivă și se comunică în scris titularului cererii de despăgubire, în termen de cel mult 10 zile de la expirarea termenului de contestare. În cazul existenței uneia sau mai multor contestații, cererea de despăgubire se reexaminează în cel mult 10 zile de la expirarea termenului de contestare. Hotărârea comisiei după reexaminare devine definitivă, se afișează și se comunică în scris titularului cererii de despăgubire, în termen de cel mult 10 zile de la data adoptării.

(3) Dacă în termen de 90 de zile de la înregistrarea cererii de despăgubire, dar nu mai devreme de 90 de zile de la publicarea normelor metodologice, comisia nu se pronunță asupra cererii, aceasta se consideră acceptată tacit, situație în care titularul cererii va solicita recunoașterea dreptului său prin acțiune în constatare, conform dispozițiilor art. 111 Cod de Procedură Civilă.

Art. 9. – (1) Titularul cererii de despăgubire poate ataca în justiție hotărârea definitivă a comisiei, în termen de 30 de zile de la comunicarea potrivit art. 8, alin. (2), la judecătoria în a cărei rază teritorială s-a introdus cererea de despăgubire. Acțiunea se judecă în regim de urgență.

(2) Hotărârea judecătoriei este supusă recursului.

Art. 10. – (1) În vederea materializării dreptului la acordarea despăgubirilor, beneficiarul măsurilor reparatorii transmite direcției județene pentru agricultură și dezvoltare rurală, corespunzătoare localității în care a depus cererea de despăgubire, hotărârea definitivă a comisiei sau, după caz, hotărârea definitivă și irevocabilă a instanței judecătorești. O dată cu transmiterea hotărârilor, beneficiarii care se asociază, având aceeași opțiune pentru modalitatea de despăgubire potrivit art. 2, alin. (3), informează individual direcția județeană cu privire la asociere.

(2) Termenul de transmitere a hotărârii definitive a comisiei sau, după caz, a hotărârii definitive și irevocabile a instanței judecătorești este de 30 de zile de la comunicare și constituie termen de decădere.

(3) Direcțiile județene pentru agricultură și dezvoltare rurală centralizează hotărârile privind despăgubirile aprobată și însumează, defalcat pe modalități de despăgubire potrivit art. 2, alin. (3), contravaloarea despăgubirilor. Sumele defalcate și totalul lor se comunică Ministerului

Agriculturii, Pădurilor și Apelor, la un an de la expirarea termenului prevăzut la art. 6, alin. (4).

(3) În termen de 60 de zile de la comunicarea sumelor către Ministerul Agriculturii, Pădurilor și Apelor, direcțiile județene pentru agricultură și dezvoltare rurală întocmesc liste unice pe județ cu beneficiarii măsurilor reparatorii, conform priorităților prevăzute la art. 11, și transmit, în scris, beneficiarilor poziția în listă. Beneficiarii care au optat pentru asociere sunt cuprinși în listă la o singură poziție.

Art. 11. Întocmirea listei beneficiarilor măsurilor reparatorii pe fiecare județ are la bază următoarea ordine a criteriilor de stabilire a priorităților la acordarea despăgubirilor:

(1) Despăgubiri sub formă de cotă parte la cumpărarea de utilaje, instalații și unelte, pentru beneficiarii care își exploatează direct terenul, individual sau prin asociere:

- a) mărimea suprafeței terenurilor agricole și forestiere corespunzătoare despăgubirilor aprobate, individual sau prin asociere;
- b) mărimea quantumului despăgubirii aprobate, individual sau prin asociere;
- c) tragere la sorti.

2) Despăgubiri sub formă de cotă parte la cumpărarea de utilaje, instalații și unelte, pentru beneficiarii care nu își exploatează direct terenul, individual sau prin asociere:

- a) mărimea suprafeței terenurilor agricole și forestiere corespunzătoare despăgubirilor aprobate, individual sau prin asociere;
- b) mărimea quantumului despăgubirii aprobate, individual sau prin asociere;
- c) tragere la sorti.

(3) Despăgubiri sub formă de cupoane individuale pentru agricultură, pentru beneficiarii care își exploatează direct terenul, individual sau prin asociere:

- a) mărimea suprafeței terenurilor agricole și forestiere corespunzătoare despăgubirilor aprobate, individual sau prin asociere;
- b) mărimea quantumului despăgubirii aprobate, individual sau prin asociere;
- c) tragere la sorti.

(4) Despăgubiri sub formă de cupoane individuale pentru agricultură, pentru beneficiarii care nu își exploatează direct terenul, individual sau prin asociere:

- a) mărimea suprafeței terenurilor agricole și forestiere corespunzătoare despăgubirilor aprobate, individual sau prin asociere;
- b) mărimea quantumului despăgubirii aprobate, individual sau prin asociere;
- c) tragere la sorti.

(5) Despăgubiri bănești, pentru beneficiarii care își exploatează direct terenul, individual sau prin asociere:

- a) mărimea suprafeței terenurilor agricole și forestiere corespunzătoare despăgubirilor aprobate, individual sau prin asociere;
- b) mărimea quantumului despăgubirii aprobate, individual sau prin asociere;
- c) tragere la sorti.

- (6) Despăgubiri bănești, pentru beneficiarii care nu își exploatează direct terenul, individual sau prin asociere:
- mărimea suprafeței terenurilor agricole și forestiere corespunzătoare despăgubirilor aprobate, individual sau prin asociere;
 - mărimea quantumului despăgubirii aprobate, individual sau prin asociere;
 - tragere la sorți.

CAPITOLUL III

MĂSURI REPARATORII PRIN ECHIVALENT

Art. 12. - (1) Despăgubirile prin echivalent sub formă de cotă parte la cumpărarea de utilaje, instalații și unelte constau în plata directă la furnizorii aflați în relație contractuală cu beneficiarii măsurilor reparatorii. Această cotă parte se asigură de către direcțiile județene pentru agricultură și dezvoltare rurală, conform normelor de aplicare a prezentei legi, în ordinea de pe lista județeană și în limita sumelor prevăzute pentru anul în curs.

(2) Beneficiarii măsurilor reparatorii nu își pierd dreptul la nici un fel de subvenții agricole prevăzute de alte reglementări în vigoare.

(3) Diferența dintre prețul utilajelor, instalațiilor sau uneltele contractate și valoarea despăgubirilor acordate se acoperă prin contribuții proprii ale beneficiarilor măsurilor reparatorii și, după caz, din alte surse.

(4) Cumpărarea utilajelor, instalațiilor și uneltelelor se poate face individual sau prin asocierea mai multor beneficiari ai măsurilor reparatorii, eventual și a altor persoane.

(5) Procedura de plată a furnizorilor se stabilește prin normele metodologice de aplicare a prezentei legi.

Art. 13. Despăgubirile prin echivalent sub formă de cupoane individuale pentru agricultură sau ca despăgubiri bănești se asigură de către direcțiile județene pentru agricultură și dezvoltare rurală, conform normelor de aplicare a prezentei legi, în ordinea de pe lista județeană și în limita sumelor prevăzute pentru anul în curs.

Art. 14. Sumele destinate despăgubirilor sunt prevăzute anual, prin poziție distinctă în bugetul Ministerului Agriculturii, Pădurilor și Apelor. Aceste sume se defalcă pe județ proporțional cu ponderea contravalorii despăgubirilor totale pe județ și se pun la dispoziția direcțiilor județene pentru agricultură și dezvoltare rurală.

(2) Plata despăgubirilor către beneficiarii măsurilor reparatorii se va desfășura pe o perioadă de cel mult 10 ani după promulgarea prezentei legi.

Art. 15. Direcțiile județene pentru agricultură și dezvoltare rurală au obligația să anunțe prin mijloace mass-media, de cel puțin două ori, pozițiile din listă care beneficiază de despăgubiri prin echivalent în anul respectiv. Aceste poziții se comunică și primăriilor corespunzătoare.

CAPITOLUL IV

DISPOZIȚII TRANZITORII ȘI FINALE

Art. 16. Încălcarea dispozițiilor prezentei legi atrage, după caz, răspunderea disciplinară, administrativă, civilă sau penală.

Art. 17. Persoanele îndreptățite sau vătămate într-un drept al lor, cărora până la intrarea în vigoare a prezentei legi li s-au respins prin hotărâri judecătoarești definitive și irevocabile acțiunile având ca obiect inventarul agricol ori contravaloarea nefolosirii în beneficiu propriu a terenurilor agricole și forestiere preluate, pot solicita, indiferent de natura soluțiilor pronunțate, măsuri reparatorii prin echivalent, în condițiile prezentei legi.

Art. 18. Cererile sau acțiunile în justiție legate de aplicarea prevederilor prezentei legi sunt scutite de taxe de timbru.

Art. 19. La data intrării în vigoare a prezentei legi se abrogă orice dispoziții contrare.

Această lege a fost adoptată de Senat în ședința din , cu respectarea prevederilor art. 76, alin. (1) din Constituția României.

PREȘEDINTELE SENATULUI

Această lege a fost adoptată de Camera Deputaților în ședința din , cu respectarea prevederilor art. 76, alin. (1) din Constituția României.

PREȘEDINTELE CAMEREI DEPUTAȚILOR